

แนวทางการจัดทำแผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5
ของ เทศบาลตำบลชุมพล
อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

1. ความเป็นมา

สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่ 17 จังหวัดภาคเหนือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และสามารถเกิดขึ้นได้ทั่วทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะในช่วงต้นปีและปลายปีของทุกปี โดยมีแหล่งต้นกำเนิดจากกิจกรรมในพื้นที่ ได้แก่ ไฟป่า การเผาในพื้นที่เกษตร หมอกควันข้ามแดน การจราจรและขนส่ง โรงงานอุตสาหกรรม ประกอบกับสภาพอุตุนิยมวิทยา ในช่วงต้นปีที่มีความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศปิด ลมสงบ ฝุ่นละอองไม่ฟุ้งกระจาย และสะสมในพื้นที่จนเกินมาตรฐาน ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 เป็นอย่างมาก

สถานการณ์มลพิษจากฝุ่นละอองมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากสภาพอุตุนิยมวิทยาที่เริ่มเปลี่ยนเข้าสู่สภาวะความเป็นกลางและกำลังพัฒนาเข้าสู่ปรากฏการณ์เอลนีโญ ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้ง และปริมาณฝุ่นเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยกระทรวงสาธารณสุขระบุว่า จากข้อมูลเฝ้าระวังโรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ พบผู้ป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ กว่า 1.7 ล้านราย และยังส่งผลต่อการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ และสังคม อีกด้วย

เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ของเทศบาลตำบลชุมพล อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง จึงได้จัดทำแผนดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 นำมาประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ต่อไป

2. ข้อมูลทั่วไป

2.1 สภาพทั่วไปของเทศบาลตำบลชุมพล

2.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

เทศบาลตำบลชุมพล ตั้งอยู่ที่ 191 หมู่ที่ 5 ตำบลชุมพล อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง มีพื้นที่ประมาณ 72.00 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,900 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลแพรงหา อ.ควนขนุน และตำบลตะพาน อ.ศรีบรรพต จ.พัทลุง
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลนาท่อม อ.เมือง และตำบลอ่างทอง อ.ศรีนครินทร์ จ.พัทลุง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลโคกชะงาย อ.เมือง จ.พัทลุง

แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

และ
ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลบ้านนา
และตำบลลำสินธุ์ อ.ศรีนครินทร์ จ.พัทลุง

2.1.2 เขตการปกครอง

เทศบาลตำบลชุมพล แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 14 หมู่บ้าน/ชุมชน ได้แก่ บ้านชุมพล, บ้านหนองปรือ, หนองเสม็ด, บ้านชัน, บ้านหนองโหล๊ะ, บ้านทุ่งยวน, ควนดินสอ, บ้านสวนโหนด, บ้านหนองหว่า, ลำกะ, ต้นธง, บ้านนารา, บ้านหนองโหมง, บ้านชุมทอง

2.1.3 ประชากร ศาสนา

เทศบาลตำบลชุมพล มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 8,930 คน

จำแนกเป็นเพศชาย 4,765 คน เพศหญิง 4,165 คน

จำนวนเด็ก (อายุ 0-14 ปี) เด็กชาย 65 คน เด็กหญิง 50 คน

จำนวนผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปี ขึ้นไป) เพศชาย 730 คน เพศหญิง 735 คน

จำนวนผู้พิการ เพศชาย 130 คน เพศหญิง 120 คน

จำนวนสตรีมีครรภ์ 20 คน

จำนวนผู้ป่วยติดเตียง 32 คน

จำนวนครัวเรือน 3,750 ครัวเรือน

จำนวนประชากรแฝง* ประมาณ 450 คน

ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 100

ข้อมูล ณ วันที่ 30 เดือน กันยายน พ.ศ.2567 (ที่มา : ข้อมูลทะเบียนราษฎรของเทศบาลตำบลชุมพล)

2.1.4 การประกอบอาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ของเทศบาลตำบลชุมพล ประมาณร้อยละ 60 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาได้แก่ ด้านรับจ้าง ประมาณร้อยละ 30 ด้านอื่นๆ ประมาณร้อยละ 10 เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมกับ การเพาะปลูก เฉลี่ยรายได้ประชากรต่อหัว/ต่อปี ประมาณ 9,000 บาท

ที่มา : ข้อมูลเทศบาลตำบลชุมพล

2.1.5 เส้นทางคมนาคม (การขนส่งทางรถยนต์ ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ)

เทศบาลตำบลชุมพล มีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญสามารถเดินทางติดต่อกันระหว่าง เทศบาลตำบลนาท่อม เทศบาลตำบลบ้านนา เทศบาลตำบลลำสินธุ์ และอำเภอต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว โดยสามารถเดินทางได้ทางรถยนต์ บนถนนทางหลวงหมายเลข 4

2.1.6 แหล่งแม่น้ำลำคลอง

แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เทศบาลตำบลชุมพล มีลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบเชิงเขา มีแม่น้ำสำคัญไหลผ่านหลายสาย ได้แก่

คลองห้วยไทร ไหลผ่านพื้นที่หมู่บ้าน ตั้งแต่หมู่ที่ 4,8,12,14

คลองเต่า ไหลผ่านพื้นที่หมู่บ้าน ตั้งแต่หมู่ที่ 1,5 และคลองลำยุง ม.1,5

2.1.7 สถานที่สำคัญ

ลำดับที่	สถานที่สำคัญ (ระบุนรายละเอียด)	พื้นที่
1	ที่ทำการอำเภอศรีนครินทร์	หมู่ที่ 10
2	เทศบาลตำบลชุมพล	หมู่ที่ 5
3	หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 43	หมู่ที่ 5
4	ค่ายอภัยบริรักษ์ (401 , 402)	หมู่ที่ 3
5	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านขัน	หมู่ที่ 4
6	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านลำกะ	หมู่ที่ 5
7	โรงเรียนวัดทุ่งยาว	หมู่ที่ 1
8	โรงเรียนอนุบาลศรีนครินทร์	หมู่ที่ 5
9	โรงเรียนบ้านขัน	หมู่ที่ 4
10	โรงเรียนบ้านควนดินสอ	หมู่ที่ 7
11	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านขัน	หมู่ที่ 4
12	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านต้นธง	หมู่ที่ 11

13	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโคกสูง	หมู่ที่ 3
14	วัดทุ่งยาว	หมู่ที่ 1
15	วัดขันประชาสรรค์	หมู่ที่ 4
16	วัดลำกะ	หมู่ที่ 5

2.1.8 สาธารณูปโภค

พื้นที่	สาธารณูปโภค (ระบุรายละเอียด)	พิกัดทางภูมิศาสตร์
หมู่ที่ 1	ไฟฟ้า..... ประปา..... ถนน..... รถโดยสาร..... การสื่อสารและโทรคมนาคม.....	
หมู่ที่ 2	ไฟฟ้า..... ประปา..... ถนน..... รถโดยสาร.....	

	การสื่อสารและโทรคมนาคม.....	
ฯลฯ		
รวม	ไฟฟ้า..... ประปา..... ถนน..... รถโดยสาร..... การสื่อสารและโทรคมนาคม.....	

หมายเหตุ วิธีการระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์ ดูรายละเอียดเพิ่มเติม “การหาค่าพิกัดละติจูด ลองจิจูด จาก Google Maps”

2.1.9 กลุ่มเปราะบางในพื้นที่

พื้นที่	กลุ่มเปราะบางในพื้นที่ (ระบุรายละเอียด)	หมายเหตุ
หมู่ที่ 1 - 14	ผู้สูงอายุ 1,585 คน ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบ จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 500 คน	

2.1.10 แผนที่ของ อปท.

(แสดงแผนที่ของ อปท.)

แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 สถานการณ์ฝุ่นละอองในพื้นที่ของเทศบาลตำบลชุมพล

2.2.1 ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 เฉลี่ย 24 ชั่วโมงในพื้นที่ของเทศบาลตำบลชุมพล ตั้งแต่ 7 สิงหาคม 2566 – 30 พฤศจิกายน 2566 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ค่าปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 เฉลี่ย 24 ชั่วโมงในพื้นที่ของเทศบาลตำบลชุมพล ตั้งแต่ 7 สิงหาคม 2567 – 30 พฤศจิกายน 2567 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ลดลงร้อยละ 11.1

หมายเหตุ (เนื่องจากการตรวจวัดของทั้ง 2 ปี ข้อมูลไม่ตรงกันต่อเนื่องทั้งปี จึงนำเฉพาะช่วงเวลาเดียวกันเปรียบเทียบกัน ระหว่าง ปี 66 กับปี 67 คือ 7 ส.ค. – 30 พ.ย.)

แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2.2 จำนวนวันที่ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 เกินค่ามาตรฐาน ในปี 2566 มีจำนวน 0 วัน ในปี 2567 มีจำนวน 0 วัน อัตราค่าที่ ร้อยละ 0

2.2.3 จุดความร้อน ปี 2566 จำนวน 1 จุด ปี 2567 จำนวน 0 จุด ลดลงร้อยละ 100

(ข้อมูลจาก สำนักงานสิ่งแวดล้อม และควบคุมมลพิษ ที่ 14)

3 วิสัยทัศน์

หยุดแหล่งกำเนิด และแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5) เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

4 พันธกิจ

1. บรรเทาแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5)
2. สร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนร่วมกันป้องกันการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5

5 เป้าหมาย

1. ลดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5)
2. ประชาชน รู้ เข้าใจ ร่วมกันป้องกันการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5

6. ตัวชี้วัด

6.1 ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เฉลี่ยต่อวัน น้อยกว่าเมื่อเทียบกับค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เฉลี่ยต่อวัน

6.2 จำนวนเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ลดลงกว่าร้อยละ 50 เมื่อเทียบกับเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

7. การปฏิบัติการ

เพื่อกำหนดให้การปฏิบัติการสอดคล้องตามลักษณะการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 จึงได้กำหนดให้ นายกเทศมนตรีตำบลชุมพล ในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น ซึ่งมีอำนาจในการสั่งการควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครและมีปลัดเทศบาลตำบลชุมพลเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่น ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน

และบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่หากพบว่า เหตุดังกล่าวขยายตัวเป็นวงกว้างเกินกว่าศักยภาพที่จะดำเนินการที่จะป้องกันหรือแก้ไขปัญหาได้ เทศบาลตำบลชุมพล ประสานกับอำเภอศรีนครินทร์ เพื่อเข้ามาแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือต่อไป ในการนี้ เทศบาลตำบลชุมพล

จึงได้จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ของเทศบาลตำบลชุมพล.

โดยระยะเตรียมการ ระยะเผชิญเหตุ และระยะบรรเทา และระยะมาตรการภาพรวมทั้งดำเนินงานต่อเนื่องตลอดทั้งปี

แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5.1 ระยะเตรียมการ

5.1.1 การเตรียมการในภาพรวม

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
1	ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ทราบอย่างสม่ำเสมอ โดยประกาศผ่านทางช่องทางออนไลน์หรือช่องทางอื่น ๆ ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้														
2	ตรวจสอบค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ โดยที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ต้องไม่เกินกว่าค่ามาตรฐาน ตามที่ทางกรมควบคุมมลพิษกำหนด														
3	ตรวจสอบโครงการก่อสร้างต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 อย่างสม่ำเสมอ โดยกำหนดให้ผู้รับเหมาหรือผู้รับจ้าง														

มีมาตรการในการป้องกันไม่ให้เกิดฝุ่น ละอองขนาดเล็ก PM2.5 เกิดการ กระจายและส่งผลกระทบต่อประชาชน															
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

5.1.1 การเตรียมการในภาพรวม (ต่อ)

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.			
4	บูรณาการร่วมกับตำรวจในพื้นที่คุ้มครอง รถยนต์ เพื่อไม่ให้เกิดควันรถยนต์ ที่เกินค่ามาตรฐาน				←—————→											
5	ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชน โดยดำเนินการสื่อสารเชิงรุกตรงจุดต่อ เนื่อง ทั้งในช่วงก่อน ระหว่าง และหลังสถานการณ์ เพื่อสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการของภาครัฐ โดยเฉพาะการไม่เผาป่า ไม่เผาในพื้นที่ การเกษตร ความตระหนักในภัย และความเสียหายจากการเผา ให้ประชาชนตื่นตัวอยู่เสมอ	←—————→														

5.1.1 การเตรียมการในภาพรวม (ต่อ)

*

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
7	บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง ขนาดเล็ก PM2.5	←-----→													
8	ทบทวนคำสั่ง/จัดตั้งกองอำนาจการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	←-----→													
9														
10														

หมายเหตุ :

←-----→ หมายถึง ช่วงระยะเวลาดำเนินการ

←-----→ หมายถึง ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

*	ใช้การป้องกันและควบคุมไฟฟ้าให้อยู่ในสถานะพร้อมใช้งานอยู่เสมอ														
4	จัดหาอุปกรณ์เพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอต่อการใช้งาน														
5														

หมายเหตุ :

- หมายถึง ช่วงระยะเวลาดำเนินการ
 - - - - - หมายถึง ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

5.1 ระยะเตรียมการ

5.1.3 การจัดการไฟในพื้นที่เกษตร

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
1	ประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้เกษตรกรงดการเผา และนำตอซังข้าวและฟางข้าวไปแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าแทนการเผา														
2	สำรวจพื้นที่เผาซ้ำซ้อนในพื้นที่การเกษตรและขอความร่วมมือ														

แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5.1.3
การ
จัดการ
ไฟใน
พื้นที่
เกษตร
(ต่อ)

	เจ้าของที่ดินไม่ให้เผาในพื้นที่ และจัดชุดลาดตระเวนพื้นที่นั้นอย่างสม่ำเสมอ															
3	ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมกับผู้ก่อให้เกิดเหตุรำคาญ และหากพบว่าเหตุรำคาญนั้นขยายเป็นวงกว้าง ให้ประกาศให้พื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ และดำเนินการแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญให้ยุติโดยเร็ว															

ลำดับที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	แหล่งที่มาของงบประมาณ	
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.			
4	บูรณาการร่วมกับเกษตรอำเภอในการให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับการทำเกษตรรูปแบบใหม่ เช่น เกษตรอินทรีย์ เป็นต้น เพื่อเป็นตัวเลือกให้เกษตรกรในการทำมาหากินและลดการเผา															

แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

*

5														
6														
7														

หมายเหตุ :

- หมายถึง ช่วงระยะเวลาดำเนินการ
- - - - - หมายถึง ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

5.1 ระยะเตรียมการ

5.1.4 การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
1	ตรวจสอบรถยนต์ในสำนักงานให้มีการ ตรวจเช็คสภาพเครื่องยนต์ เปลี่ยนถ่าย														

*

	น้ำมันเครื่อง เพื่อไม่ให้ปล่อยค่าควันดำที่เกินมาตรฐาน														
2	ประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ตรวจเช็คสภาพเครื่องยนต์และเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องอย่างสม่ำเสมอ														
3														
4														
5														

หมายเหตุ :

- หมายถึง ช่วงระยะเวลาดำเนินการ
 หมายถึง ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

5.1 ระยะเตรียมการ

5.1.5 การร่วมมือของภาคเอกชน

แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

*

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.			
1	ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรับซื้อตอซังข้าวและฟางข้าว เพื่อนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือนำไปแปรรูปเป็นอาหารสัตว์															
2	สนับสนุนอุปกรณ์/เครื่องมือ สำหรับการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าหรือเครื่องมือวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5															
3															
4															
5															

หมายเหตุ :

————— หมายถึง ช่วงระยะเวลาดำเนินการ

----- หมายถึง ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5.2 ระยะเผชิญเหตุ

5.2.1 การจัดการไฟป่า

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
1	เข้าระงับเหตุโดยเร็ว และดำเนินการดับไฟป่าในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบเบื้องต้น พร้อมทั้งควบคุมไม่ให้เกิดไฟลาม				←				→						
2	บูรณาการร่วมกับเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หากสถานการณ์เกินกว่าความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น				←				→						
3														

*

4														
5														

หมายเหตุ :

- ให้ อปท. ดำเนินการกรอกระยะเวลาดำเนินตามความเหมาะสมต่อบริบทของ อปท. โดยกำหนดให้
 - หมายถึง ช่วงระยะเวลาดำเนินการ
 - - - - - หมายถึง ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง
- อปท. สามารถเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมกิจกรรมจากข้างต้นได้ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมต่อบริบทหรือการดำเนินการในพื้นที่ของ อปท.

5.2 ระยะเผชิญเหตุ

5.2.2 การจัดการไฟในพื้นที่การเกษตร

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
1	เข้าระงับเหตุโดยเร็ว เพื่อไม่ให้เกิด การลุกลามของไฟในพื้นที่การเกษตร				————				————						
2	บูรณาการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ใน การเข้าระงับเหตุ				————				————						
3	หากพบว่าปัญหาดังกล่าวเกิดเป็น				————				————						

แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

*

	วงกว้าง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศให้พื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ควบคุมเหตุ รำคาญและระงับเหตุให้ยุติโดยเร็ว														
4														
5														

หมายเหตุ :

- หมายถึง ช่วงระยะเวลาดำเนินการ
- - - - - หมายถึง ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

5.2 ระยะเวลาขีญเหตุ

5.2.3 การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พ.ศ. 2567			พ.ศ. 2568									งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.			

แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

*

1	ประชาสัมพันธ์ ถึงสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ทราบ				←	→								
2	จัดหาหน้ากากอนามัยให้กับประชาชนในพื้นที่				←	→								
3	ระงับการก่อสร้างในพื้นที่ในช่วงเวลาวิกฤต เพื่อเป็นการลดการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5				←	→								
4	จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น													
5	ฉีดพ่นละอองน้ำบนถนนที่มีฝุ่นละอองปริมาณมาก				←	→								

หมายเหตุ :

- ←→ หมายถึง ช่วงระยะเวลาดำเนินการ
- ←- - - - -> หมายถึง ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

5.3 ระเบียบรเทศ

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณเพื่อเยียวยาฟื้นฟูตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น

5.3.1 กรณีไฟฟูลูกกลมไปยังพื้นที่ทำการเกษตรของประชาชน ทำให้พืชตายหรือเกิดความเสียหาย สามารถเบิกจ่ายตามจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรจริงที่ได้รับ ความเสียหาย ทั้งนี้ ต้องไม่เกินครัวเรือนละ 30 ไร่

5.3.2 กรณีไฟฟาลูกกลมทำให้สัตว์เลี้ยงตาย หรือสูญหาย หรือมีผลกระทบต่อสุขภาพสัตว์เลี้ยง ให้สามารถช่วยเหลือได้ตามจำนวนที่เสียหายจริง แต่ไม่เกินเกณฑ์การช่วยเหลือที่กำหนด

5.3.3 กรณีฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ทำให้บ่อน้ำดื่มของประชาชนได้รับฝุ่นละออง สามารถเบิกจ่ายเป็นค่าวัสดุ เคมีภัณฑ์ สำหรับนำไปทำความสะอาดบ่อน้ำดื่มของประชาชน บ่อน้ำละไม่เกิน 250 บาท ทั้งนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามตั้งงบประมาณสำหรับช่วยเหลือเยียวยาประชาชน ตามแนวทางที่กฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการ ที่กำหนด

5.4 มาตรการบริหารจัดการในภาพรวม

5.4.1 ศึกษาแนวทางหรือร่วมกับภาคเอกชนในการให้การสนับสนุนเกษตรกรให้เกษตรกรลดการเผาตอซังข้าวและฟางข้าว

5.4.2 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 เช่น การปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อดูดซับก๊าซคาร์บอนไดรออกไซด์และกรองฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 การรณรงค์งดใช้รถยนต์ การประหยัดพลังงานในอาคารสำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การลดใช้พาชนะที่ผลิตจากพลาสติก เป็นต้น

5.4.3 ให้อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกสอดส่องความเรียบร้อยในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ และหากพบเจอเหตุผิดสังเกตให้รีบรายงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ทราบ

5.4.4 ปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่เด็ก นักเรียน เยาวชน ให้เข้าใจถึงปัญหาของฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 อย่างสม่ำเสมอ

6. กฎหมาย/ระเบียบ/หนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542
2. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
3. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550
4. แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2)
5. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการศึกษาของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. 2557
6. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566
7. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560

แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

8. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. 2555 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
9. ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การกำหนดกิจการอื่นใด
ที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นที่เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ด้านการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า
10. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2567
11. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2567
12. หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2563
13. หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2564
14. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท 0820.3/ว 3051 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2564
15. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0820.3/ว 10385 ลงวันที่ 27 ตุลาคม 2566
16. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0808.2/ว 0533 ลงวันที่ 27 มกราคม 2563
16. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท 0820.3/ว 1091 ลงวันที่ 12 มีนาคม 2567
17. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0808.2/ว 388 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564
18. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0804.5/ว 0924 ลงวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2563
19. คู่มือการจัดการสาธารณภัย สำหรับผู้อำนวยการท้องถิ่น จัดทำโดย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย